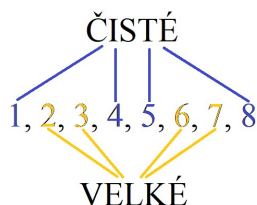

Vrchní intervaly základní a odvozené

Zopakuj si, že intervaly vrchní základní vznikají přirozeně od tóniky durové tóniny směrem nahoru jako „čisté“ nebo „velké“. Čisté intervaly jsou: prima, kvarta, kvinta, oktáva. Velké intervaly jsou: sekunda, tercie, sexta, septima:

Odvozené intervaly vznikají z intervalů základních jejich rozšířením nebo zúžením pomocí posuvek (křížků, béček, odrážek).

Vrchní intervaly odvozené z čistých intervalů

Při zachování výšky spodního tónu může vzniknout z čistého intervalu zvětšený zvýšením nebo zmenšený snížením vrchního tónu.

Příklad:

Čistá kvinta od tónu D nahoru je A (víme, že D dur nemá tento tón v předznamenání zvýšený ani snížený). Zvýšením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zvětší a vznikne tak zvětšená kvinta. Snížením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zmenší a vznikne tak zmenšená kvinta.

Jiný příklad:

Čistá kvarta od tónu F je HES neboli B (víme, že F dur má tento snížený tón v předznamenání). Zvýšením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zvětší a vznikne tak zvětšená kvarta. Snížením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zmenší a vznikne tak zmenšená kvarta.

🎵 Vrchní intervaly odvozené z velkých intervalů

Při zachování výšky spodního tónu může vzniknout z velkého intervalu zvětšený zvýšením nebo malý (!) snížením vrchního tónu.

Příklad:

The diagram illustrates the derivation of augmented and minor sixth intervals from a major sixth. On the left, a treble clef staff shows a major sixth interval (v. 6) between G4 and E5. Two lines branch out to the right. The upper line, marked with a red upward arrow, shows an augmented sixth interval (zv. 6) between G4 and F#5. The lower line, marked with a red downward arrow, shows a minor sixth interval (m. 6) between G4 and D5.

Velká sexta od tónu G je E (víme, že G dur nemá tento tón v předznamenání zvýšený ani snížený). Zvýšením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zvětší a vznikne tak zvětšená sexta. Snížením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zmenší a vznikne tak malá (!) sexta.

Jiný příklad:

The diagram illustrates the derivation of augmented and minor second intervals from a major second. On the left, a treble clef staff shows a major second interval (v. 2) between E4 and F#4. Two lines branch out to the right. The upper line, marked with a red upward arrow, shows an augmented second interval (zv. 2) between E4 and F#4 with a sharp sign above the F#4 note. The lower line, marked with a red downward arrow, shows a minor second interval (m. 2) between E4 and F4.

Velká sekunda od tónu E je FIS (víme, že E dur má tento zvýšený tón v předznamenání). Zvýšením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zvětší a vznikne tak zvětšená sekunda. Snížením vrchního tónu o půl tónu se nám interval zmenší a vznikne tak malá (!) sekunda.